

Κατήχσεις Φωτιζομένων Ι'

Ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων *

ΙΘ'. Ἀγαπητοί μου, ἔχουμε πολλές ἰσχυρές καὶ ἀληθινές μαρτυρίες γιὰ τὸν Χριστό. Μαρτυρεῖ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὁ Θεός-Πατέρας γιὰ τὸν Υἱό¹. Μαρτυρεῖ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ κατέβηκε αἰσθητὰ σὰν περιστέρι². Μαρτυρεῖ ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ποὺ ἔφερε τὸ χαρούμενο μήνυμα στὴν Παρθένο Μαρία³. Μαρτυρεῖ ἡ Θεοτόκος, ποὺ ἔγινε μὲ ὅλη τὴν ὑπαρξή της Μητέρα Του. Μαρτυρεῖ ὁ μακάριος τόπος τῆς Φάτνης⁴. Μαρτυρεῖ ἡ Αἴγυπτος, ποὺ δέχτηκε τὸν Δεσπότη Χριστὸ ἐνῶ ἀκόμα ἦταν νήπιος⁵. Μαρτυρεῖ ὁ Συμεὼν ποὺ τὸν δέχτηκε στὴν ἀγκάλη του καὶ εἶπε: «Τώρα ἀπόλυσέ με ἀπὸ αὐτὴ τὴ ζωὴ, εἰρηνικὸ πλεόν τὸν δοῦλο Σου, Δέσποτα, ὅπως μοῦ τὸ εἶχες ὑποσχεθεῖ. Γιατὶ τώρα πιά εἶδα μὲ τὰ σωματικὰ μάτια τὸν Υἱό Σου, ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ τὴν σωτηρία μας, τὴν ὁποία προετοίμασες γιὰ νὰ γίνῃ φανερὴ σὲ ὅλους τοὺς λαούς»⁶. Μαρτυρεῖ γι' Αὐτὸν καὶ ἡ προφήτις Ἄννα, ἡ ἐγκρατής, ἡ εὐλαβεστάτη καὶ ἡ ἀσκήτρια⁷. Μαρτυρεῖ ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής⁸, ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς Προφῆτες καὶ ἀρχηγὸς τῆς Καινῆς Διαθήκης, ποὺ κατὰ κάποιον τρόπο ἐνώνει στὸ πρόσωπό του τὶς δύο Διαθήκες, Παλαιὰ καὶ Καινή. Ἀπὸ τὰ ποτάμια μαρτυρεῖ ὁ Ἰορδάνης⁹. Ἀπὸ τὶς θάλασσες μαρτυρεῖ ἡ Τιβεριάδα¹⁰. Μαρτυροῦν τυφλοί, κουτσοὶ καὶ νεκροὶ ποὺ ἀναστήθηκαν. Μαρτυροῦν οἱ δαίμονες καὶ λένε: «Τί σχέση ἔχουμε ἐμεῖς μὲ σένα, Ἰησοῦ; Ἐέρουμε καλὰ ποιὸς εἶσαι. Εἶσαι ὁ Ἅγιος τοῦ

Θεοῦ»¹¹. Μαρτυροῦν οἱ ἄνεμοι, ποὺ σταμάτησαν μετὰ τὴν προσταγὴ Του¹². Μαρτυροῦν οἱ πέντε ἄρτοι¹³ ποὺ ἔφτασαν καὶ χόρτασαν πέντε χιλιάδες ἄνθρωπους. Μαρτυρεῖ τὸ Ἅγιο Εὐλο τοῦ Σταυροῦ, ποὺ μέχρι σήμερα τὸ βλέπουμε καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖο πῆραν μερικοί, ἔχοντας βαθιὰ πίστη καὶ ἔχει ἔτσι διασκορπιστεῖ σ' ὅλοκληρη τὴν οἰκουμένη. Μαρτυρεῖ ὁ φοίνικας στὸ φαράγγι, ποὺ πρόσφερε στὰ παιδιὰ ποὺ τὸν εὐφημοῦσαν τὰ κλαδιά του ὡς βάρια¹⁴. Τὸ μαρτυρεῖ ἡ Γεθσημανή¹⁵, δείχνοντάς σχεδὸν σ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν νοῦ, τὸν Ἰούδα. Τὸ μαρτυρεῖ, καθὼς τὸν ἀντικρύζεις, ὁ ἅγιος λόφος τοῦ Γολγοθᾶ¹⁶. Μαρτυρεῖ ὁ ἅγιος Τάφος καὶ τὸ πελώριο λιθάρι¹⁷ ποὺ τὸν ἔκλεισε καὶ ποὺ βρίσκεται ἐκεῖ μέχρι σήμερα. Μαρτυρεῖ ὁ ἥλιος ποὺ τώρα λάμπει καὶ ποὺ τότε, κατὰ τὸν καιρὸ τοῦ πάθους τοῦ Σωτήρα μας, εἶχε χαθεῖ¹⁸. Μαρτυρεῖ τὸ σκοτάδι ποὺ ἔπεσε τότε ἀπὸ τὶς δώδεκα τὸ μεσημέρι μέχρι τὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα¹⁹. Μαρτυρεῖ τὸ φῶς ποὺ ξαναέλαμψε ἀπὸ τὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα μέχρι τὸ δειλινό. Μαρτυρεῖ τὸ ἅγιο Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀπ' ὅπου ἄφησε τὴ γῆ καὶ ἀνέβηκε πρὸς τὸν Πατέρα²⁰. Μαρτυροῦν τὰ σύννεφα ποὺ γεννᾶνε τὴ βροχή, αὐτὰ ποὺ λαμπρύνθηκαν μὲ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Δεσπότη²¹. Μαρτυροῦν καὶ οἱ πύλες τοῦ οὐρανοῦ ποὺ ὑποδέχτηκαν τὸ Δεσπότη, γιὰ τὶς ὁποῖες εἶπε ὁ Ψαλμωδός: «Ἀνοίξτε διὰ πλατὰ τὶς πύλες σας οἱ ἄρχοντες καὶ ἐσεῖς αἰώνιες πύλες, γίνετε πιὸ εὐρύχωρες, γιὰ τὴ θὰ σᾶς διαβῇ ὁ Βασιλιάς τῆς Δόξας»²². Μαρτυροῦν ἐκεῖνοι ποὺ ἦταν πρὶν ἐχθροὶ Του,

* Μτφρ: Ἱ. Μονὴ Τιμίου Προδρόμου Καρέα Ἀττικῆς.

1) Ματθ. γ' 17.	6) Λουκ. β', 28-31.
2) Λουκ. γ', 22.	7) Λουκ. β', 36-38.
3) Λουκ. α', 28.	8) Ἰωάν. α', 15.
4) Λουκ. β', 7.	9) Ματθ. γ', 13.
5) Ματθ. β', 13.	10) Ἰωάν. ζ', 1.

11) Μάρκ. α', 24.	17) Ματθ. κζ', 60.
12) Ματθ. η', 26.	18) Λουκ. κγ', 44.
13) Ματθ. ιδ', 17.	19) Λουκ. κγ', 44.
14) Ἰωάν. ιβ', 13.	20) Πράξ. α', 12.
15) Ματθ. κς', 36.	21) Πράξ. α', 9.
16) Ματθ. κζ', 33.	22) Ψαλμ. κγ', 7.

ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἓνας ἦταν καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ποὺ γιὰ λίγο διάστημα ἦταν ἐχθρὸς Του καὶ πολλὰ χρόνια ἦταν στὴ δούλεψή Του. Μαρτυροῦν οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι, οἱ ὁποῖοι κήρυξαν τὴν ἀλήθεια, ὄχι μόνο με λόγια, ἀλλὰ με παθήματα καὶ με τὸν προσωπικό τους θάνατο. Μαρτυρεῖ ἡ σκιά τοῦ Πέτρου ποὺ θεράπευσε με τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ τοὺς ἀρρώστους²³. Μαρτυροῦν τὰ σουδάρια καὶ τὰ σημικίνθια²⁴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ποὺ με τὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ θεράπευσαν καὶ αὐτὰ πολλοὺς ἀρρώστους. Μαρτυροῦν ὅλοι οἱ Ἐθνικοί, οἱ Πέρσες, οἱ Γότθοι, ποὺ ἔδωσαν χίλιες φορὲς τὴ ζωὴ τους γιὰ τὴν ἀγάπη Του, παρόλο ποὺ δὲν Τὸν εἶδαν με τὰ σωματικὰ μάτια. Μαρτυροῦν οἱ δαίμονες, ποὺ μέχρι σήμερα ἀπομακρύνονται με τὴν προσευχὴ τῶν πιστῶν χριστιανῶν.

Κ'. Τόσοι πολλοὶ καὶ διάφοροι καὶ πολὺ περισσότεροι ἀκόμα εἶναι οἱ μάρτυρες. Ἄραγε εἶναι ἀκόμα κανεὶς ποὺ δὲν πιστεύει στὸν Χριστό, ὁ Ὅποιος μαρτυρεῖται ἀπὸ τόσους πολλοὺς; Ἄν εἶναι κάποιος ποὺ πρὶν δὲν πίστευε, ἄς πιστέψει τώρα. Ἄν ἦταν κάποιος πρὶν πιστός, ἄς προσθέσει ἀκόμα πίστη στὴν πίστη του, ἄς πιστέψει στὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό καὶ ἄς γνωρίσει Τίνος εἶναι τὸ ὄνομα ποὺ ἔχει. Χριστιανὸς ὀνομάστηκες; Σεβάσου τὸ ὄνομά σου. Νὰ μὴ βλασφημεῖται ἐξαιτίας σου ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός²⁵, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ καλύτερα νὰ λάμπουν στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων τὰ καλά σου ἔργα, γιὰ νὰ τὰ βλέπουν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ δοξάζουν, στὸ Πρόσωπο τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν Οὐράνιο Πατέρα²⁶, στὸν Ὅποιο ἀνήκει ἡ δόξα τώρα καὶ πάντοτε καὶ στοὺς αἰῶνες τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

23) Πράξ. ε', 15.

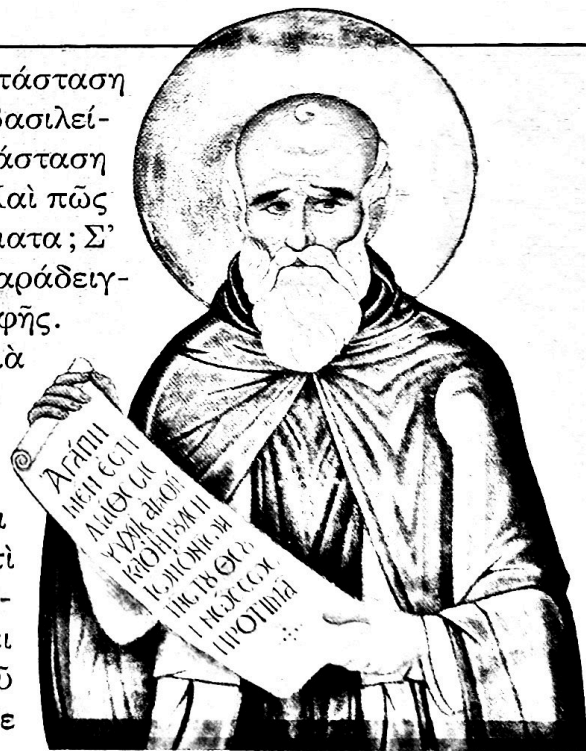
24) δηλ. μανδήλια

25) Ρωμ. β', 24.

26) Ματθ. ε', 16.

Μερικοὶ θέλουν νὰ μάθουν πῶς θὰ εἶναι ἡ κατάσταση ἐκείνων ποὺ θὰ ἀξιωθοῦν τὴν τελειότητα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο, θὰ εἶναι κατάσταση προόδου καὶ μεταβάσεως, ἢ στατικῆς ταυτότητας; Καὶ πῶς πρέπει νὰ νομίζομε ὅτι θὰ εἶναι οἱ ψυχὲς καὶ τὰ σώματα; Σ' αὐτὸ μπορεῖ ν' ἀπαντήσῃ κανεὶς εὐστοχα μ' ἓνα παράδειγμα: Στὴ σωματικὴ ζωὴ, εἶναι διπλὸς ὁ λόγος τῆς τροφῆς. Ὁ ἓνας εἶναι γιὰ νὰ αὐξηθεῖ τὸ σῶμα καὶ ὁ ἄλλος γιὰ νὰ συντηρηθεῖ. Μέχρις ὅτου ὀλοκληρωθεῖ ἡ σωματικὴ μας ἀνάπτυξη, τρεφόμαστε γιὰ αὐξηση, ὅταν ὅμως τὸ σῶμα σταματῆσει νὰ μεγαλώνει, δὲν τρέφεται πλέον γιὰ αὐξηση, ἀλλὰ γιὰ συντήρηση. Ἔτσι καὶ στὴν ψυχὴ, διπλὸς εἶναι ὁ λόγος τῆς τροφῆς. Γιατὶ καθὼς προχωρεῖ, τρέφεται με τὶς ἀρετὲς καὶ τὶς θεωρίες, μέχρις ὅτου, ἀφοῦ περάσει ὅλα τὰ ὄντα, φτάσει τὸ μέτρο τῆς ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ (Ἐφ. δ', 13). Καὶ ὅταν φτάσει σ' αὐτό, σταματᾷ κάθε πρόοδος πρὸς τὴν ἀνάπτυξη καὶ αὐξηση με τὰ μέσα αὐτὰ καὶ τρέφεται κατὰ τρόπο ἄμεσο με αὐτὸ ποὺ ὑπερβαίνει τὴ νόση. Καὶ γι' αὐτό, τὸ εἶδος τῆς ἀφθαρτῆς τροφῆς ὑπερβαίνει τὴν αὐξηση καὶ εἶναι γιὰ νὰ συντηρηθεῖ ἡ θεοειδῆς τελειότητα ποὺ δόθηκε στὴν ψυχὴ καὶ νὰ φανερωθοῦν οἱ ἀπειρες λαμπρότητες τῆς τροφῆς ἐκείνης. Με αὐτὴν ἡ ψυχὴ δέχεται τὴν παντοτινὴ καὶ ἀμετάβλητη εὐδαιμονία ποὺ ἦρθε σ' αὐτὴν, καὶ γίνεται θεὸς με τὴ μέθεξη τῆς θείας χάριτος, παύοντας κάθε ἐνέργεια τοῦ νοῦ καὶ τῆς αἰσθήσεώς της, μαζί καὶ τὶς φυσικὲς ἐνέργειες τοῦ σώματος, καθὼς κι αὐτὸ θεώθηκε μαζί μ' αὐτὴν κατὰ τὴ μέθεξη τῆς θεώσεως ποὺ τοῦ ἀναλογεῖ. Ἔτσι διὰ μέσου καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος φαίνεται μόνον ὁ Θεός, ἐπειδὴ τὰ φυσικὰ τους γνωρίσματα ἔχουν παραμεριστεῖ ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴ τῆς δόξας.

(Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ §88 - Φιλοκαλία)

Οί Τούρκοι ζήλεσαν την αγάπη και τὸ ζήλο τῶν χριστιανῶν γιὰ τὸ λείψανο τοῦ νεομάρτυρα Νικήτα: «Ἐπειδὴ οἱ Χριστιανοὶ ἔπαιρναν διὰ ἀγιασμόν καὶ βοήθειά των ὁτι ἠδύνατο ἕκαστος ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸν σῶμα, ἄλλος ἀπὸ τὸ ἔνδυμά του, ἄλλος ἀπὸ τὸ ἐκχυθὲν αἷμα του, διὰ τοῦτο φθονήσαντες ἔπαιρνον μὲ τὸν κουβᾶν [οἱ θηριῶδεις ἐκεῖνη Ἀγαρηνοὶ] ἀπὸ τὰς ἀκαθαρσίας ποὺ ἦσαν ἐκεῖ πλησίον εἰς ἓνα βόρβορον καὶ ἔχυναν ἐπάνω εἰς τὸ ἅγιόν του λείψανον, διὰ νὰ τὸ μολύνουν οἱ ρυπαρώτατοι. Ὁ Θεὸς ὁμως ἐδόξασε τὸν μάρτυρα καὶ παντάπασι δὲν ἐμολύνθη, ἀλλὰ παρευθὺς ὅτε ἐκεῖνοι ἔχυνον ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἀκαθαρσίας, αὐταὶ ἐπιπτον εἰς τὴν γῆν, τὸ δὲ τιμιώτατον λείψανον ἔμενε καθαρῶτατον καὶ λευκώτατον ὡς τὸ κρίνον»⁶.

Ἀπὸ τὸ Γεροντικὸ. Ἐπισκέφθηκε κάποτε ἓνας τὸν Ἀββᾶ Λογγίνο. Φεύγοντας πῆρε τὸ κουκούλι τοῦ ἁγίου. Καθὼς πῆγε σὲ κάποιον ποῦ ἔπασχε ἀπὸ δαιμόνιο, μόλις ἀκούμπησε τὴν πόρτα γιὰ νὰ μπεῖ, ἔβγαλε κραυγὴ ὁ δαιμονισμένος λέγοντας: «Τί μοῦ ἔφερες ἐδῶ τὸν Λογγίνο γιὰ νὰ με διώξει;» Καὶ ἀμέσως, τὴν ἴδια στιγμή, βγῆκε τὸ δαιμόνιο ἀπ' αὐτόν⁷.

Ἀπὸ τὸ Μητερικὸ. «Στὴν κηδεῖα τοῦ ὁσίου Ἀβραμίου (29 Ὀκτωβρίου), πολὺς κόσμος φιλονικοῦσε ν' ἀποσπάσει καθένας ἓνα μικρὸ κομματάκι ἀπὸ τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ κουρέλια του, σὰν θησαυρό». Μὲ ποιὸ σκοπὸ; ὁ βιογράφος τὸ ἐξηγεῖ χωρὶς χρονοτριβή: «εἰς κακῶν ἀπάντων φυγαδευτήριον»⁸. Εἶναι προφανὲς ὅτι ὁ ὀρθόδοξος λαὸς εἶχε ἐμπειρία τῆς δυνατῆς πρεσβείας τῶν ἁγίων, δὲν ἦταν 'τυπολάτρης', ζοῦσε τὴν οὐσία, τὴ θαυματουργικὴ ἐνέργεια ποὺ πηγάζε ἀπὸ τὸ κουρελάκι ἐνὸς ἁγίου. Πράγματα ἀνεξήγητα γιὰ τὴν ἐπιστήμη⁹.

Στὴ Χρονογραφία του ὁ Μαλάλας ἀναφέρει ἓνα ἀσυνήθιστο γεγονός μὲ πέντε γυναῖκες χριστιανὲς μάρτυρες ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια τὸν καιρὸ

6) Μέγας Συναξαριστῆς Βίκτωρος, Στ' 310.

7) Ἐπειδὴ γίνεται λόγος πολὺς γιὰ ὑγειονομικὲς συμβουλές, ἀκόμα καὶ ἀπὸ ἐκκλησιαστικούς κύκλους, ἄς σημειωθεῖ ὅτι τὰ κουκούλια καὶ γενικὰ τὰ ρᾶσα τῶν ἀσκητῶν εἶναι γνωστὸ ὅτι δὲν ἔλαμπαν ἀπὸ καθαριότητα. Κάποιος μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἀσκητὲς ἔλεγε, τέτοιο ροῦχο νὰ φορᾶει κανεὶς ὥστε ἂν τὸ κρεμάσει ἔξω γιὰ τρεῖς μέρες νὰ μὴ καταδεχτεῖ κανένας νὰ τὸ πάρει. Φαίνεται πὼς τὸ δαιμόνιο ἀρέσκειται νὰ ἀγνοεῖ τίς ὁδηγίες μας.

8) Μητερικὸ Ε' 235.

9) Λέει ὁ ἅγιος Γρηγ. Παλαμᾶς (Ὁμιλ. 25:6), «Ποιὸς λόγος θὰ διηγηθεῖ ἐπάξια τὴν ἀπὸ τὸν Θεὸ δόξα στὶς σοροὺς τῶν ἁγίων καὶ στὰ λείψανα τῶν ὁσίων, ποὺ συμπαρατείνεται σὲ ὅλο τὸν χρόνον, τὴν ἀναδιδομένη ἀπὸ αὐτὰ ἱερὰ εὐωδία, τὰ μύρα ποὺ ἀναβλύζουν, τὰ χαρίσματα τῶν ἱαμάτων, τὰ ἐνεργήματα τῶν δυνάμεων, τίς πολυεεῖς καὶ σωτήριες ἐμφάνειες ποὺ δεχόμαστε ἀπὸ αὐτά;»

τῆς εἰδωλολατρίας. Ὁ αὐτοκράτορας Τραϊανὸς ποὺ πέρασε ἀπὸ τὴν πόλη τοὺς καὶ τίς συνέλαβε, τίς ρώτησε: Ποῦ τέλος πάντων ἐλπίζετε καὶ δίνετε τὸν ἑαυτὸ σας σὲ πικρὸ θάνατο; Ἐκεῖνες ἀπάντησαν: Ἄν μᾶς θανατώσεις, θ' ἀναστηθοῦμε πάλι μ' αὐτὸ τὸ σῶμα στὴν αἰώνια ζωὴ. Τίς παρέδωσε στὴν πυρὰ καὶ διέταξε τὴ στάχτη τοὺς νὰ τὴν ἀναμίξουν μὲ χαλκὸ καὶ νὰ κατασκευάσουν δοχεῖα γιὰ τὸ καυτὸ νερὸ στὰ δημόσια λουτρὰ ποὺ κατασκεύαζε. Ὅταν ἐκτελέστηκε ἡ διαταγὴ συνέβαινε ὥστε ὅσοι ἔμπαιναν στὸ λουτρὸ νὰ τυφλώνονται, ἔπεφταν κάτω καὶ τοὺς ἔβγαζαν σηκωτοὺς ἔξω. Ὅταν τὸ ἔμαθε ὁ Τραϊανὸς ἔδωσε διαταγὴ νὰ κάνουν ἄλλα δοχεῖα μὲ σκέτο χαλκὸ, λέγοντας: Δὲν ἦταν σωστὸ νὰ ἀναμίξω τίς στάχτες ἀπὸ τὰ σώματά τους καὶ νὰ μολύνω τὸ ζεστὸ νερὸ. Τὸ ἤθελε ἀμόλυντο ὁ καθαρὸς. Οὔτε καὶ μ' αὐτὸ ἦρθε ὁ ἀτυχῆς σὲ συναίσθηση νὰ δεῖ τὴ δύναμη ποὺ εἶχε ἀκόμα καὶ ἡ στάχτη τῶν μαρτύρων¹⁰.

Μιὰ ἄλλη περίπτωση ἀναφέρει ὁ Μ. Βασίλειος στὸ ἐγκώμιό του γιὰ τὴν μάρτυρα Ἰουλίττα. Τὸ λείψανό της, λέει, βρισκόταν «στὸ ὠραιότατο προπύλαιο τοῦ ναοῦ τῆς πόλεως» καὶ ἀμέσως προσθέτει «ἀγιάζει τὸν τόπο, ἀγιάζει καὶ αὐτοὺς ποὺ προσέρχονται σ' αὐτόν». Ἐν συνεχείᾳ λέει πὼς ἀνέβλυσε ἀγίασμα, μὲ τὸ ὁποῖο -σημειώνει ὁ ἅγιος μὲ παρομοίωση- «ἡ μάρτυς λαβούσα θέση μητέρας τρέφει κατὰ κάποιον τρόπο μὲ τὸ κοινὸ γάλα τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως»¹¹.

Ἀγίασμα, εὐλογίες, λείψανα, τὸ χῶμα ποὺ ἄγγιξαν τὰ λείψανα... Οἱ πιστοὶ ἀγγίζου καὶ τρέφονται ἀπὸ τὸ πνευματικὸ γάλα τῶν ἁγίων μας. Ἄφησε ὁ Θεὸς σὲ μᾶς τὰ λείψανα τῶν ἁγίων, λέει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, γιὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάσσουν ἀπὸ τὰ κακὰ ποὺ διαρκῶς μᾶς βρίσκουν: «παραμύθιον ἀσφαλὲς τῶν ἀεὶ καταλαμβανόντων ἡμᾶς κακῶν»¹².

Ἀγγίζουμε τὰ λείψανα ὅπως ἄγγιξε ἡ αἰμορροῦσα τοῦ Εὐαγγελίου τὸ ροῦχο τοῦ Χριστοῦ καὶ θεραπεύτηκε. «Μητέρα, ἀκούμπησε τὸ ροῦχο τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ γίνεις κι ἐσὺ καλά», εἶπε στὴν ἄρρωστη μάνα της ἡ ὁσία Λουκία ἡ παρθενομάρτυς. «Γλυκὸ μου κορίτσι, τριακόσια τριάντα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ λέγεται ὅτι ἀνέβηκε στοὺς οὐρανοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ πὼς ἐγὼ θὰ τὸν βρῶ τώρα γιὰ νὰ ἐγγίσω τὸ ἔνδυμά του;» «Ἐλα μαζί μου μέχρι τὴν Κατάνη καὶ αὐτὰ ποὺ τώρα βλέπεις δύσκολα θὰ γίνουν ἀμέσως εὐχάριστα. Τὰ σώματα τῶν ἁγίων εἶναι ἡ ἄκρη τοῦ ἐνδύματος τοῦ Ἰησοῦ». Τὴν πῆγε

10) Μαλάλα, Χρονογραφία, Ἀθήνα 2001, 218/PG 97, 417.

11) ΕΠΕ 7, 209.

12) PG 50, 595.

στο λείψανο τῆς ἁγίας Ἀγάθης στὴ Κατάνη καὶ ἔγινε καλὰ¹³.

Ὁ κοσμικὸς ἄνθρωπος φοβᾶται τὸ θάνατο, κάποτε καὶ τὴν κηδεῖα ἢ φοβᾶται νὰ ἐγγίσει ἕνα νεκρὸ σῶμα γιὰ νὰ μὴ μολυνθεῖ. Τὰ σῶματα τῶν ἁγίων ὁμως εἶναι πηγὴ ἁγιασμοῦ. Δὲν εἶναι τόσο εὐχάριστοι οἱ κῆποι μὲ τὰ εὐωδιαστὰ λουλούδια, ὅσο οἱ τάφοι τῶν μαρτύρων, λένε οἱ ἅγιοι¹⁴. Οἱ ἄθεοι δὲν τὰ γνωρίζουν αὐτά, γιὰτὶ μιλοῦν ἐκ τοῦ μακρόθεν, ἀπὸ τὴν εὐκολία τοῦ γραφείου τους. Οἱ πιστοὶ ὁμως ἐκ πείρας «τὰ γνωρίζουν, ὅσοι θεράπευσαν νοσήματά τους ὅταν ἤρθαν μὲ πίστη καὶ στὸν κατάλληλο χρόνο καὶ θεραπεύθηκαν»¹⁵.

Ποιὸς ἐπιστήμονας μπορεῖ νὰ ἐξηγήσει τὴν εὐωδία τῶν ἁγίων λειψάνων, μὲ ποιά μεζούρα νὰ τὴ μετρήσει ἂν δὲν ἔχει ὁ ἴδιος ὄσφρηση πνευματική; Πῶς τὸ λαδάκι μιᾶς καντήλας μπορεῖ νὰ διώχνει τὸ δαίμονα ἀπὸ ἕνα δαιμονισμένο ποῦ ἢ ἐπιστήμη πέταξε στὰ ἀζήτητα; Ἀπὸ ποῦ ξεπήδησε ἢ οὐράνια ἐκείνη εὐωδία τὴν ὥρα τοῦ θανάτου ὀρισμένων ἁγίων ποῦ γέμιζε τὸν χῶρο ἢ ἔλαμπε τὸ πρόσωπό τους καθὼς ἐκεῖνοι μᾶς ἀποχαιρετοῦσαν γιὰ τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ;¹⁶

Μάτια τῆς πίστεως χρειάζονται γιὰ νὰ τὰ δεῖ κανεὶς αὐτά¹⁷.

Εἶχε πεθάνει κάποιος ποῦ ζοῦσε στὴν ἁμαρτία καὶ συνέβη νὰ θαφτεῖ κοντὰ στὸν τάφο μιᾶς ἁγίας. Ἐμφανίστηκε τότε ἡ ἁγία σὲ κάποιον ἐνάρετο γέροντα μοναχὸ καὶ τοῦ λέει: «Αὐτὲς τὶς σάρκες που βρωμοῦν, πάρτες καὶ πέταξέ τες μακριά. Γιατὶ δὲν μπορῶ πιά νὰ ἀνέχομαι τὴ δυ-

13) Ὑπόμνημα εἰς τὴν Παρθενομάρτυρα Λουκίαν, *Studia Byzantina* 6 (1975) 85.

14) Ἰωάννου Χρυσοστόμου, PG 50, 649: «Οὐχ οὕτω λειμῶνες εἰσι τερπινοί, ῥόδα καὶ ἴα παρεχόμενοι τοῖς θεωμένοις, ὡς μαρτύρων τάφοι, ἀμάραντόν τινα καὶ ἀκατάλυτον ταῖς ψυχαῖς παρεχόμενοι τῶν θεωμένων τὴν ἡδονήν».

15) Ἰωάννου Χρυσοστόμου ΕΠΕ 10, 408.

16) Βλ. πλήθος παραδειγμάτων: Μητερικό 1, 230.

17) Ἰωάννου Χρυσοστόμου ΕΠΕ 37, 259: «Ὁ τάφος τῶν μαρτύρων εἶναι σκηνὴ στρατιωτική, καὶ ἂν ἀνοίξεις τὰ μῆτια τῆς πίστεως, θὰ δεῖς κείμενον ἐδῶ τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, τὸν θυρεὸ τῆς πίστεως, τὴν περικεφαλαία τῆς σωτηρίας, τὴν κνημίδα τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν μάχαιρα τοῦ Πνεύματος, καὶ τὸ ἴδιο τὸ κεφάλι τοῦ διαβόλου ριγμένο κάτω. Διότι, ὅταν δεῖς δαιμονισμένο ἄνθρωπο ξαπλωμένο ἀνάσκελα δίπλα στὸν τάφο τοῦ μάρτυρα, καὶ πολλὰ φορὲς νὰ καταξοσχίζει τὸν ἑαυτό του, τίποτε ἄλλο δὲν βλέπεις, παρὰ τὸ κεφάλι τοῦ πονηροῦ κομματιασμένο. Διότι ἀκόμη καὶ τώρα βρίσκονται αὐτὰ τὰ ὄπλα δίπλα στοὺς στρατιῶτες τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅπως ἀκριβῶς οἱ βασιλεῖς θάβουν τοὺς ἥρωες μαζί μὲ τὰ ὄπλα τους, τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ ὁ Χριστὸς· τοὺς ἔθαψε μὲ τὰ ὄπλα τους, ὥστε καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνάσταση νὰ δεῖξει ὅλη τὴ δόξα καὶ δύναμη τῶν ἁγίων».

σωδία τους». Ὅταν ἄνοιξαν τὸν τάφο μετέφεραν ἄλλοῦ τὶς 'σάρκες' τοῦ νεκροῦ ἐνῶ ταυτόχρονα ἔκαναν ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας. «Ὅταν ἔφτασαν κοντὰ στὸ σκηνώμα, ἀντιλήφθηκαν μιὰ ἀσύλληπτη εὐωδία ποῦ ἔμοιαζε μὲ πολῦτιμο μύρο. Ἐβγαλαν τὸ πάναγνο καὶ ποθητὸ ἐκεῖνο σκηνώμα καὶ τὸ μετέφεραν μὲ ψαλμοὺς στὸ ναὸ»¹⁸. Ὅστὰ ἐδῶ, ὅστὰ κι ἐκεῖ. Καμιὰ διαφορὰ ὡς πρὸς τὴν ὀργανικὴ σύσταση. Ἀλλὰ πόση διαφορὰ στὴν κατάσταση τῆς ψυχῆς ποῦ ἐνοιχοῦσε σ' αὐτὰ καὶ συνεχίζει ἐπὶ γενεὲς καὶ γενεὲς ν' ἀφήνει τὰ ἀποτυπώματά της!¹⁹

Ἄλλη μιὰ ἱστορία.

Εἶχαν πρόβλημα οἱ κάτοικοι μιᾶς παραθαλάσσιας πόλης ἀπὸ τὰ δαγκώματα τῶν σκορπιῶν ποῦ εἶχαν ἐμφανιστεῖ καὶ τοὺς ταλαιπωροῦσαν. Ἐπὶ δύο μῆνες κάθε χρόνο, Ἰούλιο καὶ Αὐγούστο, δὲν μποροῦσαν νὰ ξαπλώσουν καὶ νὰ κοιμηθοῦν στὰ σπίτια τους στὴ στεριά· ἔμπαιναν στὰ καράβια γιὰ νὰ ἀναπαυθοῦν τὶς νυχτερινὲς ὥρες. Συνέβη τότε νὰ ἐγκαινιαστεῖ ὁ ναὸς τοῦ μεγαλομάρτυρα Δημητρίου σὲ κείνη τὴν πόλη. Ὅποτε συνέβαινε νὰ δαγκώσει σκορπιὸς κάποιον, ἔπαιρνε ἀπὸ τὸ λάδι τοῦ καντηλιοῦ τοῦ ἁγίου, ἄλειφε τὸ διογκώμενο μέλος καὶ γρήγορα ἀπαλλάσσονταν ἀπὸ τὸν πόνο²⁰. Τέτοια 'ἀντιβιοτικά', ἀδαπάνως καὶ χωρὶς παρενέργειες, χορηγεῖ ἄφθονα ἡ Ἐκκλησία σὲ ὅσους ἔχουν πίστη. Ὅσοι ἔχουν ἐπιλέξει νὰ μὴν ἔχουν πίστη, ἄς ἔχουν τὴν ἐλπίδα τους στὶς μάσκες, στὰ ἐμβόλια, στὰ παρασκευάσματα ποῦ ἐπινοοῦν οἱ μεγαλοεπιχειρηματίες γιὰ νὰ θησαυρίζουν μὲ τὸν πόνο τῶν ἄλλων.

Μ' ὅλα αὐτὰ δὲν θέλουμε νὰ ποῦμε ὅτι οἱ ἅγιοι δὲν ἀρρώστιασαν. Καὶ ἀρρώστιασαν καὶ πέθαιναν, ὅπως κάθε θνητός. Δὲν εἶναι ὁμως τὰ ἱερὰ σκεύη, οἱ ἱεροὶ χῶροι καὶ τὰ πράγματα τοῦ Θεοῦ ποῦ γίνονται φορεῖς μικροβίων καὶ ἰῶν. Αὐτὰ ἁγιάζουν τοὺς προσκυνοῦντας μὲ πίστη. Ὁ ἴδιος ὁ ἐκκλησιασμὸς στὸ ναὸ εἶναι μιὰ εὐλογία.

«Δὲν εἶναι τόσο καλὴ καὶ ὁμορφὴ ἡ νύφη ποῦ κάθεταί στὸν νυφικὸ θάλαμο», λέει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, «ὅσο εἶναι θαυμαστὴ καὶ ἐνδοξὴ ἡ ψυχὴ ποῦ βρίσκεται στὴν ἐκκλησία, γεμάτη ἀπὸ μύρα πνευματικά. Διότι αὐτὸς ποῦ μὲ πίστη καὶ προθυμία ἔρχεται ἐδῶ, φεύγοντας παίρνει μαζί

18) Βίος ὁσίας Παρασκευῆς τῆς νέας, 21-22 / Μητερικό 7, 141-143.

19) Γρηγορίου Νύσσης, PG 46, 737, 740: «Ἐνα τὸ σῶμα ὄλων τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ μιὰ πάστα εἶναι φτιαγμένο· ὁμως τὸ ἕνα πεθαίνει ἀπλῶς καὶ θάβεται· ἐκεῖνο ὁμως ποῦ χαριτώθηκε μὲ τὸ μαρτύριο, εἶναι τόσο ποθητὸ... σὰν κειμήλιο φυλάγεται πολῦτιμο γιὰ τὸν καιρὸ τῆς ἀναστάσεως, ... ἔχοντας ὁμοία τὴν ὕλη τῆς φύσεως».

20) Ἀγ. Δημητρίου Θαύματα, ἐκδ. Ἄγρα, 1997, 331.

του μύριους θησαυρούς· και μόνο ν' ανοίξει τὸ στόμα του, ἀμέσως μὲ εὐωδία και πλοῦτο πνευματικὸ γεμίζει αὐτοὺς ποὺ τὸν πλησιάζουν»²¹.

Τὸν καιρὸ τῆς εἰδωλολατρίας μιὰ μητέρα μὲ τὰ δυὸ παιδιὰ τῆς πήγαινε πρὸς τὴν ἐκκλησία. Τῆ συνάντησαν στρατιῶτες και τῆς λένε: «Δὲν ἔμαθες ὅτι ὁ στρατὸς ἔρχεται και θὰ θανατώσουν ὅσους βροῦν;» Ἡ γυναίκα ἀπάντησε: «Τὸ ἔχω μάθει, κι αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ βιάζομαι νὰ πάω στὸ ναὸ νὰ πεθάνω μὲ τοὺς ἄλλους για τὸ Χριστό». Τὴν ξαναρώτησαν: «Κι αὐτὸ τὸ παιδί; εἶναι γιὸς σου;» «Εἶναι γιὸς μου», ἀπάντησε ἡ γυναίκα, «και προσευχόμεστε κι αὐτὸς κι ἐγὼ νὰ ἀξιωθοῦμε τοῦ ἐπιθυμητοῦ τέλους, νὰ σφαγοῦμε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους για τὸν Κύριο»²². Κάτι ἀντίστοιχο μὲ τοὺς δισμύριους χριστιανούς τῆς Νικομήδειας ποὺ κάηκαν ἀπὸ τοὺς εἰδωλόλατρες μέσα σὲ ναό. Ἐπὶ πέντε μέρες τοὺς τύλιγαν οἱ καπνοὶ και οἱ φλόγες, ὁ ναὸς εἶχε ἀρπάξει ὀλόκληρος φωτιά. Κι ὅταν κάποιοι μπόρεσαν νὰ πλησιάσουν εἶδαν τὸν τόπο «κυκλωμένο ἀπὸ ἀπαστράπτον φῶς και, ἀντὶ για τὴν ὀξεία ὀσμὴ τῆς ἀπανθρακωμένης σάρκας, ἀνέδιδε γλυκυτάτη και θαυμαστὴ εὐωδία»²³.

«Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων. Ἐπιποθεὶ και ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου, ἡ καρδιά μου και ἡ σὰρξ μου ἠγαλλιῶσαντο ἐπὶ Θεὸν ζῶντα. Και γὰρ στρουθίον εὔρεν ἑαυτῷ οἰκίαν και τρυγῶν νοσσιῶν ἑαυτῆ, οὗ θύσει τὰ νοσσία ἑαυτῆς, τὰ θυσιαστήριά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ Βασιλεὺς μου και ὁ Θεὸς μου. Μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων αἰνέσουσί σε... Ὅτι κρείσσων ἡμέρα μιὰ ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας· ἐξελεξάμην παραρριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἀμαρτωλῶν»²⁴.

Ἄν εἶναι νὰ πεθάνω, ἂν ἔχει ἔρθει ἡ ὥρα μου, τί εἶναι καλύτερο—νὰ πεθάνω στὸ σπίτι μου, μόνος και ἔρημος, σὲ καραντίνα, ἢ στὴν ἐκκλησία μὲ τοὺς ἀδελούς μου και τοὺς προστάτες ἀγίους μου;

21) PG 50, 522.

22) Θεοδωρήτου, Ἐκκλ. Ἱστορία 4, 17.2-4/Θεοφάνους, Chronographia 59.5-13 / PG 108, 180.

23) Νέος Συναξάριστῆς 12, 320 (28 Δεκεμβρίου).

24) Ψαλμ. 83:2-11. Ἦ, για νὰ θυμηθοῦμε τὴ διασκευὴ τοῦ Παπαδιαμάντη, ἀπὸ τὸ διήγημά του Γλυκοφιλοῦσα:

Και πάλι κίνησα νὰ ῥθω, Χριστέ μου, στὴν αὐλὴ σου, νὰ σκύψω στὰ κατώφλια σου τὰ τρισαγαπημένα, ὅπου μὲ πόθο ἀχόρταγο τὰ λαχταρεῖ ἡ ψυχὴ μου. Ἡ σὰρξ μου ἀναγάλλιασε σιμά σου κ' ἡ καρδιά μου. Κάλλιο μιὰ μέρα στὴ δικὴ σ' αὐλὴ, παρὰ χιλιάδες στὸν ἴσκιό ὅς εἶμαι τοῦ ναοῦ σὰν παραπεταμένος καλύτερα, παρὰ νὰ ζῶ σ' ἀμαρτωλῶν λημέρια.

Ἀγιάζει ἡ Ἐκκλησία και εὐλογεῖ και τὸν ἀέρα και τὴν κτίση ὀλόκληρη. Στὴ Κωνσταντινούπολη γινόταν κάθε χρόνο περιφορὰ τοῦ Σταυροῦ ἀνὰ τὴν πόλη, ἀπὸ συνοικία σὲ συνοικία, ἀπὸ τὴν 1η Αὐγούστου μέχρι τὴν παραμονὴ τῆς Κοιμήσεως (14 Αὐγ.), για νὰ ἐξαγνισθεῖ ὁ ἀέρας και νὰ προστατευθεῖ ἡ Βασιλεύουσα ἀπὸ ἐπιδημίες ποὺ μεταδίδονταν εὐκόλα τὸν μῆνα ἐκεῖνο, λόγω τῆς ζέστης. Ἀφοῦ χάριζε ἔτσι υγεία και παραμυθία σὲ ὅσους τὸν τιμοῦσαν μὲ πίστη, ὁ Τίμιος Σταυρὸς ἐπέστρεφε πάλι στὸ παλάτι²⁵. Ἐξαγνίζει τὸν ἀέρα ποὺ ἀναπνέουμε, καλύτερα ἀπὸ τὰ δικά μας συστήματα ἐξαερισμοῦ.

Ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα μου νὰ φύγω ἀπὸ αὐτὸ τὸ μάταιο κόσμο, ὅσα μέτρα προφύλαξης και ἂν πάρω, ἂν δὲν εἶναι ὁ ἴδός θὰ μὲ πατήσει τὸ αὐτοκίνητο ἢ θὰ πάθω καρδιακὴ προσβολή. Εἶτε μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο, τὸ ραντεβού μὲ τὸ θάνατο θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν ὥρα του μὲ ἀκρίβεια. Ὅπως, ἂν ἀγγίξω ἕνα ἅγιο λείψανο ἢ μιὰ εἰκόνα, δὲν σημαίνει ὅτι γίνομαι ἀθάνατος, ὅτι δὲν θὰ πεθάνω. Θὰ πεθάνω ἀκόμα και τὴ μέρα ποὺ θὰ κοινωνήσω. Δὲν εἶναι ὅμως αὐτὰ μεταδοτικὰ θανάτου και ἀσθενειῶν και ἰῶν ἀλλὰ μόνο εὐλογιῶν, καταλύοντας κάθε ἐπενέργεια κτιστῶν και λειτουργῶντας τὸ μυστήριό τοῦ Θεοῦ ποὺ ὑπερβαίνει τοὺς νόμους τῆς φύσεως.

Ἄν τὸ «ροῦχο» τοῦ Χριστοῦ, τὰ λείψανα τῶν ἀγίων, διανέμουν θεραπευτικὲς εὐλογίες, πολὺ περισσότερο τὸ ἴδιο τὸ σῶμα του. Ὁ παπᾶς τῆς Σπιναλόγκα εἶναι ζωντανὴ μαρτυρία προσωπικῆς συναναστροφῆς μὲ προσβεβλημένους. Ὁ παπα-Νικόλας Πλανᾶς μετάλαβε τὸν ἄρρωστο μὲ τὴ φοβερὴ λέπρα, κι ὅταν τὸ κατεστραμμένο στόμα τοῦ ἀρρώστου δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὴν Κοινωνία ποὺ βγήκε στὸ πλάι τοῦ στόματος, ὁ πάτερ ἔσκυψε και μετάλαβε ὁ ἴδιος αὐτὸ ποὺ εἶχε βγεῖ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ λεπροῦ. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης Μαξίμοβιτς μετάλαβε μιὰ λυσσασμένη ἀσθενὴ ποὺ ἔπαθε κρίση τὴν ὥρα ποὺ τὴν μεταλάβαινε και ἔφτυσε τὴν Κοινωνία ποὺ μόλις εἶχε λάβει. Ὁ ἅγιος ἔσκυψε και ἔφαγε αὐτὸ ποὺ ἔφτυσε ἐκεῖνη. Κι ὅταν οἱ παριστάμενοί του εἶπαν, «Βλαντίκα (Δέσποτα), τί κάνεις ἐκεῖ; Ἡ λύσσα εἶναι τρομερὰ κολλητική», ἐκεῖνος ἀπάντησε ὅτι εἶναι τὰ Ἄχραντα Δῶρα και δὲν θὰ πάθω τίποτα. Ὅπως δὲν ἔχει πάθει ποτὲ κανένας ἱερέας σὲ παρόμοιες περιπτώσεις, ἢ σὲ σανατόρια και νοσοκομεῖα λοιμωδῶν νόσων²⁶.

Ἡ ὀσιομάρτυς Εὐδοκία εἶχε ἔνταλμα συλλήψεως. Εἰσηλθε στὸν ναό, πῆρε μαζί τῆς μικρὴ

25) Συναξαριστῆς 1ης Αὐγούστου.

26) Ἄγιος Ἰωάννης Μαξίμοβιτς, ὁ Θαυματουργός, Ἰ.Μ.Δωρίδος, 2004, 54-56.

μερίδα από το τίμιο Σώμα του Χριστού, υποδέχθηκε με ήρεμια και αξιοπρέπεια τους στρατιώτες και τους ακολουθούσε χωρίς να προβάλλει αντίσταση. «Στο δρόμο προπορευόταν άγγελος που κρατούσε πυρσό, χωρίς να τον αντιλαμβάνονται οι ειδωλολάτρες. Την άφησαν τέσσερις μέρες στη φυλακή άσιτη και χωρίς νερό... Τότε κατά διαταγή του τυράννου την παρέλαβαν τέσσερις στρατιώτες και επί δύο ολόκληρες ώρες την ξυλοκοπούσαν αλύπητα. Ύστερα καθώς προσπαθούσαν να την γδύσουν ώστε να την δέσουν στο τιμωρητικό ξύλο, βρήκαν πάνω της το σκεύος με το τίμιο Σώμα. Όταν ο διοικητής επιχείρησε να το ανοίξει, αναπήδησε φλόγα που έκαψε όλους τους παρευρισκομένους και άφησε τον διοικητή μισοπαράλυτο. Καθώς γονάτιζε να προσευχηθεί στον θεό Ήλιο για να τον θεραπεύσει, μια άστραπή έσκισε τον ουρανό και ο τύραννος έπεσε καταγής κεραυνόπληκτος. Στο μεταξύ άπαστράπτων άγγελος κατήλθε έξ ουρανού και συνομιλούσε με την όσια, αφού την σκέπασε σεμνά με ένα πέπλο»²⁷.

Ο Άδამ δεν άρρώσταινε στον Παράδεισο, στην άμεριμνη εκείνη και πάντερπνη ζωή. Η άρρώστια και όλα τα δεινά (σεισμοί, πυρκαγιές, πλημμύρες, επιδημίες, άγρια θηρία) προέκυψαν όταν θέλησε μόνος του να πάρει προαγωγή. Λιγουρεύτηκε να γίνει θεός σά να μὴν του έφταναν τα πρώτα και έχασε κι εκείνα που είχε. Νέο κεφάλαιο τότε άρχισε στην ιστορία του ανθρώπινου γένους, περιπετειώδες και όδυμηρό. «Άπέναντι του Παραδείσου»²⁸.

Τώρα κι οι Άγιοι άρρωσταίνουν. Οι δοκιμασίες όμως γίνονται όργανο γι' αυτούς, έφαλτήριο έπιστροφής στους πρώτους θώκους. Ο άγιος Παχώμιος, ο μέγας εκείνος Κοινοβιάρχης της Αιγύπτου, μαζί με εκατοστή άλλους μοναχούς τελειώσαν την άγία ζωή τους όταν προσβλήθηκαν από μια λοιμική νόσο που είχε έξαπλωθεί στα μέρη τους και θέριζε. Τους έπιανε πυρετός, άλλαζε το χρώμα τους, αδυνατίζαν, κοκκίνιζαν τα μάτια τους, και τελικά παρέδιδαν την ψυχή τους. «Μέ έπισκέφθηκε ο Κύριος» είπε ο άγιος Παχώμιος!...²⁹ Τόσο άπλά. Ο θάνατος για τον πιστό δεν είναι θάνατος αλλά είσοδος στην πραγματική ζωή. Στην κατάσταση της πτώσεως που βρισκόμαστε είναι 'φυσικό' να άρρωσταίνει κανείς και να πεθαίνει.

27) Όσιομάρτυς Εύδοκία από Σαμαρειτών, 1 Μαρτίου, Νέος Συναξαριστής 3, 12-13.

28) Δοξαστικό Έσπερινού Κυριακής Τυρινής: «Εκάθισεν Άδάμ άπέναντι του Παραδείσου, και την ιδίαν γύμνωσιν θρηγών ώδύρετο...».

Όταν μιλάμε για πίστη, ώστόσο, πρέπει να είναι αυτόνομη ή πίστη του ιερουργούντος. Στις ειδήσεις από Άμερική άκούσαμε αυτές τις μέρες ότι κάποιος Έπισκοπελιανός πάστορας προσβλήθηκε από τον Κορονοϊό. Πρώτη περίπτωση «ιερέα» που προσβάλλεται. Τέθηκαν υπό περιορισμό αυτός και 550 άτομα που κοινωνήσαν μαζί του. Μπερδεύεται κανείς όταν δεν διακρίνει την Πίστη από τις πίστεις. Έτσι κι άλλως, ο πάστορας αυτός χρησιμοποιούσε μάλλον... grape juice για να κοινωνήσει τους 'πιστούς'.

Βέβαια και οι 'καθ' ήμας' δεν φαίνεται κάποτε να γνωρίζουν τί πιστεύουν. Ο Μητροπολίτης Λαγκαδά Ιωάννης δήλωσε πριν μερικές μέρες ότι δεν προσβάλλονται από τον ιδό αυτοί που κοινωνούν διότι «το κρασί έχει οινόπνευμα και μέσα στο οινόπνευμα οι ίοι δεν ζούν»³⁰. Τι χαρά! Ο δέ Θεσσαλονίκης Άνθιμος είχε παλαιότερα δώσει μια αντίστοιχη δική του έρμηνεία. Οι πιστοί, είπε, μεταλαμβάνουν με κοχλιάρια άσημένα, για τον λόγο αυτό δεν υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης. Σύμφωνα με έπιστημονική γνωμοδότηση, πρόσθεσε, τα μικρόβια αν υπάρχουν χάνονται πάνω στο άσημι! Στη μονή του Essex, πάντως, σύμφωνα με μια ιστοσελίδα, βρέθηκε καλύτερος τρόπος: ρίχνει ο παπάς την κοινωνία στο άνοιχτό στόμα χωρίς να το άγγίξει με το κουταλάκι.

Όπωςδήποτε υπάρχουν πάμπολλα μέλη των κατά τόπους οίκουμενιστικών έκκλησιών που δεν θα συμφωνούσαν με τους παραπάνω άρχιερείς (αν και δεν έγινε φανερό κάτι τέτοιο). Όστόσο ή επιδημία των οίκουμενιστικών δοξασιών, ο "ιός της άπωλείας" όπως έχει χαρακτηριστεί (κατά το γραφικό "υιός της άπωλείας"³¹) έχει καταστεί πανδημία.

Η αίρεση είναι άρρώστια. «οί άπιστοι και αυτοί που δεν έχουν έλπίδα στον Θεό είναι άρρωστοι»³². Μάλιστα θανατηφόρος. «Νόσημα ψυχών έστιν ή πλάνη και χρονίζουσα θάνατον έπήγαγεν», γράφεται στα πρακτικά της Ε' Οίκουμενικής συνόδου³³. Το «ποτήριο» της αίρεσης έχει ήμερομηνία λήξεως. Άλλά και πριν από την ήμερομηνία αυτή δεν παύει να είναι «σκοτεινό ποτήριο»³⁴ κατά τη διδασκαλία των άγιων Πατέρων.

30) https://www.ethnos.gr/ellada/92488_koronaios-gemates-apo-kosmo-oi-ekklisies-kontres-gia-ti-theia-koinonia

31) Β' Θεσ. 2:3.

32) Άντιόχου Πανδέκτου, ΕΠΕ 13 Δ, 51.

33) Α.Σ.Ο. 1, 1, 2.

Ὁ στάρετς Νεκτάριος τῆς Ὀπτίνα φαίνεται ὀλίγον τι αὐστηρότερος: «Ἄν δὲν ὑπάρχει ἰδία πίστις, ἡ Χάρη δὲν μεταδίδεται»³⁵.

Λέγεται ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ἰὸς, ὁ κορωνοϊός, εἶναι κατασκευασμένος καὶ πὼς ὑπάρχει ἀντιβιοτικὸ ἀλλὰ δὲν τὸ κυκλοφοροῦν γιὰ λόγους σκοπιμότητος³⁶. Ἐπίσης σὲ δημοσιεύματα προηγουμένων ἐτῶν εἶχε καθορισθεῖ ἀκόμη καὶ ὁ χρόνος ἐμφάνισης τοῦ ἰοῦ. Μοιάζει σὰν πρόβα τζενεράλε γιὰ τὴν χειραγώγηση τῶν μαζῶν. Στέλνουν μὲ τοὺς τρόπους τοὺς τὸν ἰὸ καὶ ὅταν ὁ κόσμος φτάσει στὴν ἀπόγνωση δίνουν τὸ ἀντίδοτο... σ' αὐτοὺς ποὺ ἐπιλέγουν. Σὲ σκοτώνουν μὲ τὸ γάντι. Εἴτε ὅμως πρόκειται γιὰ συνωμοσιολογίες εἴτε ἀποδειχθοῦν ὀρθές οἱ ἐπισημάνσεις, γιὰ τὸν χριστιανὸ μικρὴ διαφορά κάνουν. Σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμο γίνονται 40-50 ἑκατομμύρια ἐκτρώσεις κάθε χρόνο, περίπου 125.000 ἐκτρώσεις τῆ μέρα! Αὐτὸ καὶ ἄλλα παρεμφερῆ στοιχεῖα δείχνουν πὼς ἡ ἀπανθρωπότητα τῆς ἀνθρωπότητας φαίνεται νὰ ἔχει φτάσει στὸ κόκκινο. Καιρὸς νὰ σφίξουμε τὶς ζῶνες μας. Ὁ ἀναμενόμενος μεσίας τῶν Ἰουδαίων θὰ βρεῖ οἰκεῖο περιβάλλον. Ἐνα ἐμβόλιο ποὺ θὰ ἀνέστελλε τὴ διάδοση τοῦ κορωνοϊοῦ θὰ διέψευδε ἢ θὰ ἐπαλήθευε τὶς προβλέψεις τῶν μὲν καὶ τῶν δέ, τὰ δελτία τῶν εἰδήσεων καὶ τὶς στατιστικὲς. Δὲν θὰ ἄλλαζε ὅμως τὰ πραγματικὰ δεδομένα, θὰ καταλήγαμε στὸν ἴδιο παρονομαστή. Ὁ «υἱὸς τῆς ἀπωλείας» θὰ γράφει τὶς τελευταῖες σελίδες τῆς ἱστορίας.

Ἄγγελοι παρίστανται στὸ ναὸ, συμπάλλουν καὶ συνεορτάζουν μαζί μας. Μὲ τὴ φλογερὴ ἀγάπη τοὺς πρὸς τὸν Θεό, ἀκόμα κι ὅταν λείπουμε ἐμεῖς, οἱ φύλακες ἄγγελοί μας βρίσκονται ἐκεῖ ὅταν γίνονται λατρευτικὲς συνάξεις³⁷. Ὁ φύλακας τοῦ ναοῦ ἄγγελος (γιατὶ κάθε ὀρθόδοξος ναὸς ἔχει τὸν δικό του ἄγγελο) βρίσκεται καὶ αὐτὸς ἐκεῖ ὅσο διαφυλάσσεται ἡ ὀρθόδοξη πίστις. Ἀποχωρεῖ ὅταν ἡ συγκατάθεση στὸν ἰὸ τῆς αἵρεσης λάβει χώρα³⁸. Σταδιακά, μὲ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων, οἱ ἄγγελοι τῶν ναῶν θὰ συνοδεύουν τοὺς ὀρθοδόξους στὰ κατακομβικὰ

σχήματα ποὺ κατ' ἀνάγκη θὰ διαδεχθοῦν τὴν πρῶην ὀργανωμένη ἐκκλησία. Οἱ ναοὶ θὰ καταντήσουν ὀπωροφυλάκια, ἀποθήκες³⁹, ἀκόμα καὶ ὅταν θὰ φαίνεται ὅτι λειτουργοῦνται, γιατί ὁ ἰὸς τῆς αἵρεσης δὲν ἔχει συμπτώματα ἐξωτερικά. Μπορεῖ νὰ λειτουργοῦνται, ἀλλὰ δὲν θάναι λειτουργία θεάρεστη⁴⁰. Κρυμμένοι στὸ ὑπερῶο προσευχόντουσαν οἱ ἀπόστολοι ὅταν οἱ σταυρώσαντες λάτρευαν στὸν περιβόητο ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων⁴¹.

Ὅσο ὑπάρχουν λοιπὸν μέρες ποὺ γίνονται ἀκόμα λειτουργίες ὀρθοδόξων, εἴμαστε κεκλημένοι! Ὁ Ἄρτος, ποὺ ἔχει ἐτοιμαστεῖ ἀπὸ τὸν οὐράνιο Πατέρα μας, εἶναι πάνω ἀπὸ ὅλα τὰ δημιουργήματα, λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Κασσιανός⁴².

Καὶ ὁ τῆς Κρονστάνδης ἅγιος Ἰωάννης⁴³ ἀναφωνεῖ:

«Τί θὰ γινόταν, Κύριε, ἂν τὸ θεϊκὸ Σου φῶς ἔβγαине κι ἄστραφτε ἀπὸ τὰ ἅγια μυστήριά Σου· ὅταν αὐτὰ βρίσκονται πάνω στὸ ἅγιο θυσιαστήριο ἢ στὸ δισκάριο τὴν ὥρα τῆς θείας λειτουργίας, ἢ στὴν ἅγια τράπεζα ἢ στὸ ἅγιο ἄρτοφόριο ποὺ μεταφέρει ὁ ἱερέας στὸ στήθος του ὅταν πηγαινέει σὲ κάποιον ἀσθενῆ ἢ ἐπιστρέφει ἀπ' αὐτόν; Μπροστὰ σ' ἓνα τέτοιο φῶς ὅλοι ὅσοι τὸ ἔβλεπαν θὰ ἔπεφταν στὴ γῆ καὶ θὰ τὸ προσκυνούσαν μὲ φόβο, ἀφοῦ ἀκόμα κι οἱ ἄγγελοι καλύπτουν τὰ πρόσωπά τους ἀπὸ δέος μπροστὰ στὴ θεϊκὴ Σου δόξα. Καὶ ὅμως! Πόσοι ἄνθρωποι συμπεριφέρονται ἀδιάφορα μπροστὰ στὰ οὐράνια αὐτὰ μυστήρια! Πόσο ἀπρόσεχτα τελοῦν κάποιιοι ἄνθρωποι τὸ φοβερὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας!»

Εὐχαῖς τῶν Ἁγίων, σωθειήμεν! Ἀμήν.

35) Ὁσῖος Νεκτάριος, ὁ τελευταῖος μεγάλος στάρετς τῆς Ὀπτίνα, Κόλαμος 2003, 316.

36) https://www.pronews.gr/ygeia/854955_antiprytanis-apth-o-koronoios-einai-kataskevayasmenos-ehei-vrethei-empvolio-vinteo

37) Ἀββάς Ναζάριος, 1990, 25.

38) «Ἐὰν σὰς στενοχωρεῖ τὸ γεγονός ὅτι διωχθήκατε ἀπὸ τοὺς τοῖχους [ἀπὸ τοὺς ναοὺς], ἀλλὰ θὰ κατασκευάσωτε ὑπὸ τὴ σκέπη τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ μαζί σας ἦλθε ὁ ἄγγελος ἐπόπτης τῆς Ἐκκλησίας» ἔγραφε ὁ Μ.Βασίλειος στοὺς χριστιανοὺς τῆς Νικοπόλεως, τῶν ὁποίων ὁ ἐπίσκοπος εἶχε πέσει στὴν αἵρεση καὶ δὲν ἔχαν ναοὺς νὰ ἐκκλησιάζονται. Ἐπιστολὴ 238.

39) Ἦσ. 1:8, «ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ Σιῶν ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηράτῳ, ὡς πόλις πολιορκουμένη».

40) Ἰππολύτου, Περί συντελείας, 34: «Πενθοῦσι δὲ καὶ αἱ ἐκκλησίαι πένθος μέγα, διότι οὔτε προσφορὰ οὔτε θυμίαμα ἐκτελεῖται οὔτε λατρεία θεάρεστος».

41) Μ. Βασιλείου, Ἐπιστολὴ 240, 2.

42) Ἰωάννου Κασσιανοῦ, Α' 347: «...αὐτὸν τὸν ἄρτον ποὺ εἶναι πάνω ἀπὸ κάθε οὐσία καὶ ποὺ ξεπερνᾷ, μὲ τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴν ἀγιότητά του, ὅλα τὰ δημιουργήματα».

43) Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ μου, 494.